

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postáa szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 Ünnepek utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kőszíratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 8.

A Ludovika akadémia ünnepe.

Tavaszkor zöldelni kell minden há-
 tárnak, mert ellenállhatlan erővel pezsdül
 fel az élet. Mégis mindenki örömmel
 látja az első fecskét, első levélkét duzzadó
 bimbót, mintha valami csoda történt
 volna, pedig minden tavasszal így van.

Azaz hogy nem mindig. Néha elborul
 a nap és a tavasz csak a kalendáriumban
 van meg. Kint a természetben lefagyott
 a virág, elhervadt a dértől csipett mező,
 mert nem ad meleget a nap.

A tavaszhoz napmeleg is kell, külön-
 ben tovább tart a tél.

Micsoda öröm futott végig a hazán,
 mikor a 10 szoborról jött a hír. A király
 adja, régi nagy magyarok emlékének.
 Most zászlót szenteltek a fővárosban.
 A király adta a honvédeknek s míg fenn
 ragyog az ünneplő nép, szerte a hazában
 mindennapi munkánk között is velük
 ünnepelünk.

Változtak az idők. Tavaszra fordult a
 maga természetes rendje szerint, igaz, de
 igazi tavasszá mégis a királynak böl-
 cesége és kegye teszi, ki megérte az
 idők változását és szavát s nem engedi
 a fagynak, hogy tönkre tegye bimbóba
 indult reményeinket.

Ez az ünnepély ismét egy napsütéses
 tavaszi nap volt. Ilyenkor pedig egy verő-
 fényes nap is annyi erőt ad, hogy értéke
 megbecsülhetetlen.

Hisszük, hogy a magyarság nemzeti
 aspirációi nem lesznek örökké utópiák.

Teljesen megfogja koronás urunk ér-
 teni ezt a nemzetet és meglátja benne
 trónjának egyedüli rendíthetetlen erősségét.

Az a honvéd zászló minden magyar
 kart a király köré vonz s az a honvéd
 zászló ide hozta a király szívét.

A király szeretete adta azt a zászlót
 s a nemzet ereje megfogja védeni mindig
 a zászlót is, ajándékozóját is.

* * *

A gyönyörű ünnepség lefolyását így írja le
 fővárosi tudósítónk:

Az ébresztő zene.

A zászlószentelő és hódoló ünnep reggel
 öt órákor vette kezdetét. Az első honvéd gya-
 logezred zenekara Bachó István karnagy ve-
 zetése mellett szebbnél-szebb nótákat játszott a
 homlokterén és a parkban.

A növendékek tanáraikkal egyetemben tel-
 jes díszbe öltöztek.

A Ludovika ünnepi szinben.

Szemet gyönyörködtető az akadémia dí-
 szítése kívülről is, belülről is. Az intézet ezernyi
 ablakát nemzeti czimerekkel és a király mo-
 nogrammjával díszítették föl. A villanylámpák
 faoszlopai újra vannak festve.

A gyepes pázsiton állították föl a remek
 görög stílusú oltárt, amelynél Hornig báró püs-
 pök mond misét. Külön hely van en-
 nek közelében a budai dalárda részére fön-
 tartva, amely az ünnepélyen szintén közre-
 működik. Szemben az oltárral van a tisztikar,
 1500 személy számára készült emelvény, míg
 oldalt 2000 hölgyet befogadó emelvény áll.

Az utcza.

A király, valamint kísérete, mint azt
 előre megállapították, a Várból, a Lánchídon,
 Fürdő-, Nagykorona-utczákon, a Deák-téren,
 Károly- és Muzeum-köruton keresztül az Üllői-
 utra zártkocsin hajtattak. Mindenütt zászlók
 lengtek a házakról s minden ablakból női fe-
 jek kandikáltak ki és kendőt lobogtattak a
 király felé. Az utczasarkokon nagy közönség
 várta az arra elhaladó királyt, aki honvéd
 huszár tábornoki egyenruhát viselt. Megélje-
 nezték, amit ő katonaság köszöntéssel viszonzott.
 Különösen a Kálvin-tér s az Akadémia előtt
 tört ki a lelkesedés. A permetező eső nem
 zavart senkit.

Mindenütt példás rend uralkodott, ami
 Pavlik Ferencz rendőrfelügyelő érdeme. Csak
 egy negyed 11 órákor volt egy kissé meg-
 akadva a közlekedés.

Az ezernyi kocsi torlódása okozta ezt,
 melyek négyessel állottak az Üllői-ut szé-
 lességében.

A kocsi elvonulása pazar látvány volt.

A szebbnél-szebb díszmagyar ruhákat a
 tulnyomóan nagy számban levő katonai egyen-
 ruhák váltották.

Fél tíz órákor érkeztek a Ludovika elé a
 nagyméltóságok és előkelőségek.

Ott voltak: Szóll Kálmán miniszterelnök,
 Fejérváry Géza báró, Lukács László és Wlas-
 sics Gyula miniszterek, Gromon Dezső állam-
 titkár, Szapáry Gyula gróf, Zichy Jenő gróf,
 valóságos belső titkos tanácsosok, Jókai Mór,
 Márkus József főpolgármester, Rudnay Béla
 főkapitány, számos országgyűlési képviselő stb.

A fogatok torlódása közt ott volt a hon-
 védség főparancsnokáé, József kir. hercege
 is, aki fiával, József Ákos kir. herceggel ért a
 Ludovika elé.

Ő Felsége érkezése előtt tíz percczel
 tünt fel Frigyes herceg kocsija, ki szintén
 honvédhuszár tábornoki egyenruhát viselt.

A király érkezését trombita és dobszó je-
 lezte, akit ünnepies csendben várt a fogadásra
 megjelent közönség.

A Ludovika előtt.

A Ludovika előtt óriási közönség várta a
 királyt. A közönség tömött sorait kordon zárta
 el a szabad térségtől s a rend fenntartására a
 katonaság és rendőrség ügyelt.

A homlokter bejáratául a hatalmas dia-
 dalkapu szolgált, melyet ez alkalomra készí-
 tettek. Tetejében Hungária szobra áll, homlok-
 zatán pedig ez olvasható:

— Istennel, királyért és hazáért.

A kerti kapu fölött hármasszobor van. A
 következő alak: Mária Ludovika királyné, aki

kezében tartja az intézet alapító oklevelét, jobb-
 ján József nádor, balján Buttler János gróf, az
 akadémia bőkezű meczenása látható. A kerti
 kapu homlokzatára Ludovika királynő követ-
 kező mondása került: »Hirdesse a nemzethez
 való vonzalmunknak emlékeztetőt.« A kaputól
 jobbra és balra a falat Magyarország összes
 vármegyéinek czimere borítja.

Itt várták a királyt Fejérváry Géza báró
 honvédelmi-miniszter, Krieghammer báró kü-
 zös hadügyminiszter, Bech vezérkari főnök,
 Bolla altábornagy honvédségi adlátus, Gromon
 honvédelmi államtitkár, Csesznek Benő tábor-
 nok, Horváth Dénes vezérkari őrnagy, Nyiry
 Sándor vezérkari ezredes, az akadémia pa-
 rancsnoka. Továbbá mindezek kíséretében lévő
 személyzet.

Jelentkezés.

Ő Felsége megérkezése után sorban je-
 lentkeztek: József kir. herceg a honvédség fő-
 parancsnoka, Fejérváry Géza báró honvédelmi
 miniszter és Nyiry Sándor az Akadémia pa-
 rancsnoka. Majd a kivonult csapatokat szem-
 léltte meg s a királyi sátorba vonult.

A zászló.

A zászló a legnehezebb fehér selyemből
 készült, nemzetiszínű csipkéekkel van szegélyezve
 és egyik oldalán a magyar állami czimer, a
 másik oldalán a királynak koronaékes monog-
 rammját tünteti fel.

A zászlóanyát Mária Augusztia kir. herceg-
 nőt, József Ágost kir. herceg feleségét, aki Gizella
 főhercegnő leánya, lelkesen megéljenezte az
 utcza. Ő nyájas mosolylyal és udvarias meg-
 hajlással köszönte meg a közönség ovációit.

A kir. hercegnő világos selyem ruhát viselt.

Az ünnep lefolyása.

Az ünnepség első része a tábori mise volt,
 melyet Hornig Károly veszprémi püspök szol-
 gáltatott.

A mise után Augusztia Mária királyi her-
 ceznő zászlóánya következő szavak kíséreté-
 ben illesztette a szallagot a zászlóra.

»Szívem sugallatát követtem, a midőn
 mint zászlóanya forrón szeretet királyunk
 kegyelméből és a magyar honvédség iránt
 táplált rokonszenvem és szeretetem által
 indítatva felséges urunk legmagasabb bizal-
 mának zálogára: e zászlóra, szallagot illesz-
 tettem.

Kövessék hiven szent hivatásukat. Kö-
 vessék e jelét: »Istennel, Királyért és Ha-
 záért!« kövessék ezt a szívük utolsó dobba-
 násáig, utolsó csepp véréüket is legyenek ké-
 szek érte feláldozni.«

A püspök a hadapródokhoz.

Ezután Hornig püspök lépett az emel-
 vényre és a következő beszédet mon-
 dotta:

Császári és ap. Királyi Felség!

Legkegyelmesebb Uram!

»A zászló a honvédeknek szentsége és
 dicső záloga azon bizalomnak, melyet a ki-
 rály és haza harcosainak vitézségébe he-
 lyez; — legválságosabb pillanatokban ez
 a soraközösnek és egyesülésnek jelvé-

nye, mely alatt győzni, vagy halnia kell.

Igy a szolgálati szabályzat.

Azon rendkívüli és fényes kitüntetésben részesültem, hogy a legfőbb Hadur és apostoli Királyunk Ő Felsége előtt megáldhattam azt a zászlót, melyre ezen intézet növendékei jövőre a fölávató esküt teendik le; — azt, melylyel a magyar honvéd nemes hivatásával járó kötelességek lelkiismeretes betartását ünnepélyesen fogadják, azaz fogadják, hogy a kötelességérzet, becsületesség és nemes becsvágy lesznek ama vezércsillagok, melyeket követve, ártókat és vértókat, föltétlenül hűséges engedelmisséggel a királynak és a hazának rendelkezésére bocsátják.

Az esküt imigy szóval elmondani könnyű, Uraim! — de átérezni s egész egy emberöltőn át férfias következetességgel, bármint körülmények közt ehhez szabni eljárásukat, az nehéz feladat lehet; — de mert nehéz, azért nemes és nemesítő; azért oly feladat ez, melynek teljesítésére egész férfiu kell, olyan, minőt a jó, derék, vitéz katona alatt értünk.

S mert ezt értjük alatta: erkölcsös és vallásos — mindig a Szolgálati Szabályzat fonálán haladok, Uraim — erkölcsös, feddhetlen életű s a vallást tisztelő, hű és kötelességtudó, vitéz és megbízható férfit; ezért szeretjük a katonát, megbecsüljük, de hála-sok is vagyunk iránta; mert tudjuk, hogy ő kifelé nekünk paizsunk és kardunk, az országban belül pedig a trónnak és a törvényes rendnek támasza.

S ezért meg is adunk neki szívesen minden tiszteletet s nem helyeseljük annak eljárását, a ki a katonát becsületbeli kérdés dolgában kényes kényszerhelyzetbe hozza; mert a katona nem tűrhet egyenruháján foltot; bár tudja, hogy a tapintat és a férfiasan büszke öntudatosságából származó komoly és nyugodt magatartás nem esik a bátorság rovására, sőt ennek nem ritkán legmagasabb fokai.

Nem új dolgokat mondtam, Önök előtt ismeretleneket fiatal Uraim, — hisz tudják, honnan merítettem rövidke beszédem legnagyobb részét; — azért valahányszor a fegyverdiszben tündöklő sorok fölött hadseregünk ősi dicsőségének e jelvényére, e zászlóra tekintenek, emlékezzenek meg ez igénytelen szavakról, melyekkel hivatásuk nemes és dicső voltát kívántam néhány vonással jelezni.

Ily érzületekkel lépjenek ki tehát majd Önök, kik Ő Felsége, legkegyelmesebb Urunk által oly feledhetlenül diszessé tett ezen ünnepélynek szemtanúi lehettek — lépjenek ki az életbe s kövessék Önöket az intézet derék növendékeinek hosszú sora, kísérve a felséges Hadur kegye által, mindenkor méltóknak lenni előttük egyedüli célja. Legyenek bátrak, vitézek, hősök az ellenség előtt, lovagiasak és nemesen büszkék mindig; — dagassza mellüket a nemes becsvágy s minden hazafias férfi-erény; — szóval legyenek — s ezzel mindent mondtam s erre áldja meg Önöket a mindenható Isten —: legyenek Ő Felsége a Császár, az apostoli Királynak magyar katonái, — hű, vitéz, magyar harcosai! — Mondám.

Ünnepi dal.

A beszédet a szegbeverés ceremóniája követte, mely alatt a budai dalárda énekelte Vághó Ignác honvédszázados ez alkalomra írt ünnepi dalát, melyhez Szabados Béla írta a zenét:

Ifju leventék, nemzetem reménye,
Fel, szálljon az ének, zengjen a dal,
Áldja, dicsérje a magyarok királyát
Egbetörő himnusz szárnyaival.
S hova felhat az ének s szárnyal a dal,
Babér hulljon a király fejére,
Ezeréves harcunk bérét kiküzdte,
Korának Ő legelső vezére

István nyitotta ezer év ajtaján
Hű nemzetünket Ő vezette át,
S hova a »Szent«-nek hőlesége célzott:
Biztos rőre Ő vitte a hazát.

S mert a rév partját tenger ostromolja,
Sziklafallal véve körül az árt,
Honvédt állítván az őrtoronyba,
Hazánknak immár Océán sem árt.

Nemzetünk tudta, önkára példázta;
Győzelemre a fegyver nem elég.
A haladó kor intelmén indulva,
Hadiskoláért hön öhajtozék.
Am száz év előtt született az óhaj,
Valóra válni csak soká tudott:
Oh, mert az eszmét, szent akarat magvát
Ápoló hit is megfoghatkozott.

Alig érinté István koronája
Ferencz Józsefnek fölönt homlokát,
»Ósi erénybe vetett bizodalom«
Adta az eszmét az életnek át,
Im, itt áll a csarnok, királyhűségnek
S harci erénynek szentelt temploma,
Hol fáklját már a haditudományyal
Nemzeti szellem őrtüze gyújt ma.

Leng a zászló is, Hadur bizalmának
Vi ézségre intő szent záloga:
Óh, dicső erekye, drága talizmán,
Esküfogadásunk hiv tanujal
Vészben, viharban Te vezess bennünket,
Hadak útján lelkesíts a harcra,
Büszkén lobogj mindig, sohse hullj porba,
Veled esnek el a drága haza!

A szegbeverés.

Erre a szegbeverés szertartása vette kezdetét, melynek következő sorrendje volt:

Hornig püspök 3 szeget vert be »Isten dicsőségére«, egyet-egyet a király, Augusztá Mária kir. hercegnő mint zászlóanya, Klotild kir. hercegnő, Otló, József Ferdinánd, Frigyes József, József Ágost kir. hercegek, Lichtenstein Rezső tábornagy, Széll Kálmán, Krieghammer, Beck, Paar, Bolfras, Fejérváry, Széchenyi Gyula, Wlassics, Lukács, Darányi, Hegedüs, Cseh, Apponyi Lajos udvarnagy, Csáky Albin, a főrendiház elnöke, Perczel Dezső, a képviselőház elnöke, Windischgrätz herceg osztrák testőrkapitány, Pálffy András, a magyar testőrség kapitánya, Orczy országbíró, gróf Khuen-Héderváry horvát bán, Bánffy György, Andrássy Aladár, Festetich László, báró Radvánszky és gróf Széchenyi korona-őrök, Lobkowitz hadtestparancsnok, Gromon Dezső államtitkár, Bolla, Klobucsár és Bseopián tábornokok, Márkus főpolgármester, a megjelent ezredek és végül az akadémia egy első és egy negyedéves növendéke.

Az ezredes beszéde.

A szegbeverés után Nyiry Sándor ezredes a Ludovika parancsnoka kezébe vette és lobogtatta a zászlót és a következő beszédet mondotta:

Ludovika Akadémia növendékei!

Kegyelettől áthatva, dobogó szívvel emelem magasra e szent jelet, felséges Királyunk és Hadurunk kegyelméből e pillanattól kezdve akadémiank palladiumát. Tekintetek rá szent áhitattal, véssétek szívetek mélyébe a felséges főhercegasszony választotta jelmondatot: vérről pecsétlendő hitvallástokul.

Szeptőlten fenségében nyujtom felétek e zászlót; a király adományozta, felséges unokája, a zászlóanya fölékesítette, az egyház megszentelte: diadalra juttatni a ti föladataitok. Ezt parancsolja a király, várja a haza, követeli a becsület. A föladat nehéz, ám férfihöz méltó s ti e magasztos hivatásra önként vállalkoztatok. Hogy megoldható s bére dicsőség példa rá a Mária Terézia alapította testvérintézet, a bécsújhegyi császári és királyi Terézia-Akadémia, mely ugyancsak véreitekből képzett tiszteket, a kik magasfokra emelkedve, ugy békésben teljesített királyi szolgálatokkal, mint harcok véráztaita mezőin heves tusákban advan próbáit hűségüknek és vitézségüknek, emelték az intézet hi-

rét és nevét s rótták le az alapító iránt köteles hálájukat.

Benneteket ért az a szerencse, hogy a Gondviselés kedvezéséből első növendékei lehettek ez akadémiának, hogy ti fogadhatjátok közvellenül a fölönt király kezéből szeretetének e szent zálogát, hogy a ti szívetek hozták elsőnek rezgésbe ama buzdító igék, a mik felséges asszonyunk ajkairól e magasztos ünnepen elhangzottak, de rátok háramlik ennél fogva a köteleesség is, hogy a mai nap emlékéit az utódok számára szívetekben teljes ragyogásában drága örökül megőrizétek, hogy ama lángot, mit kebletekben ma a felséges asszony fenkölt szavai gyujtottak, az intézet szentelt csarnoka számára örök-tűzül ápoljátok s hogy megvéssétek alapját ama szent hagyománynak, mely majd az intézetet magasztos céljához közelebb segíti.

Ezért, mielőtt még ifjai karotokra biznám e drága erekyét, felhivlak benneteket, hogy e magasztos ünnepen felséges királyunk, a dicső uralkodóház és nemzetünk sorsa iránt érdeklődő hazánk nagyjainak jelenlétében tegyünk szent fogadást, hogy hivatásunkat rendületlenül teljesítjük, hogy felséges királyunk bizodalma mindig érdemesek maradunk, hogy a katonai tudományokat és erényeket ápolva, a király hűségnek és lángoló hazaszeretnek apostolai leszünk, hogy Istennel, királyunkért és hazánkért élünk és halunk.

E most Ő császári és apostoli királyi felsége nevében átadom nektek e szent palladiumot. Kalauzoljon benneteket a hadak útjain, varázsolja lelki szemeitek elé a honfiterények és hősi feláldozás ragyogó példaképeit, vezessen el benneteket a hazaszeret vérről szentelt oltáraihoz, fesse elétek a »Moriatur!« fenséges jelenetét, tanitsón és buzdítsón benneteket rendületlenül királyhűsége és honszerelemre.

Lelketek tükrén szívetekbe pillantván, látom, hogy ott már imádsággá vált minden dobbanás. Nyissátok meg a templom ajtót, szálljon világgá a szolozsma, törje át a mennyek kárpitját, jussón el a Magyarok Istenéhez, aki hön szeretett királyunkat, első Ferencz József Ő felségét igen soká éltesse.

Éljen! Ő felsége, a király!

Éljen! Éljen! Éljen!

A beszéd után a csapatok tisztelegtek a zászló előtt.

Ezután József kir. herceg lépett elő és szép beszédet intézett Ő Felségéhez. Megköszönte az ajándékozott lobogót, a mely alá — ugymond — azok az ifjak fognak seregleni, akik hivatva vannak a magyar honvédség tisztikarát kiegészíteni. Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Tántorithatlan hűség és gyermeki szeretettel kívánjuk, hogy Felséged az emberi kor legszélsőbb határáig éljen.

Király Ő Felsége válaszolt az üdvözlésre. Tudatában van annak, hogy az érzelmek, melyeknek kifejezést adtak, őszinték. Beszédét erős, érezes hangon zárta be e szavakkal:

— A Mindenható áldja meg közös törekvésünket a haza javára!

A király beszéde után kedves, megható, de egyben feledhetlen jelenet volt, midőn az összes tábornokok és tisztek magasan lenggették fővegeik s percekig éljeneztek.

A lelkesedés ezen spontán kitörése igen meghatóta a királyt, aki József királyi herceggel kezett szorított s eltávozott a szép ünnepély színhelyéről.

Délután nagy diszében volt a Ludovika épületében, amelyen József, József Ágost és Frigyes főhercegek is jelen voltak, környezve több mint 400 tábornok, törzs és főtisztól.

Midőn Ő Felségéért poharat ürítettek 28 ágyulövés dördült el.

Az ünnepély befejezése.

Budapest, május 8. (Saját tud. táv.)
A fényes ünnepségek mellő befejezése volt az a fényes bál, a melyet a Ludovika épületében tartottak.

A bálon megjelent a király ő Felsége is a főhercegekkel s *Klotild* kir. hercegnővel.

A király pompás hangulatban volt s aki utjába került, megszólította.

A bál csárdással kezdődött. Gyönyörűséggel nézte a király a jó kedvvel táncoló növendékeket.

A Barnum cirkusz Nagyváradon.

— A rendőrség előkészületei. —

Ma éjjel érkezik Nagyváradra a már régen hirdetett nagy látványosság: a Barnum és Bailey társulata.

A cirkusz-társulat előadásához *Gerő* főkapitány nagyszabású intézkedéseket tett. A társulat érkezéséhez az állomásra *Réz* Bertalan és *Baranyi* Menyhért biztosok vezetése alatt 3 altiszt és 9 rendőr van kirendelve. Ezek megvárják a 4 vonatot és reggeli 4 óra tájban bekísérik illetve kikísérik a menetet a marhavásártérre. Ott reggeli 6 óráig maradnak.

Reggel 6 órakor *Papoleczy* Ferencz alkapitány vezetése alatt szolgálatra kivonulnak *Giraud* Arpád fogalmazó, *Allnöder* Béla közig. gyakornok, *Lőrinczy* Gyula biztos és *Debrecczy* Géza irnok, akik déli 12 óráig kint maradnak a vásártéren 5 altiszt és 15 rendőrrel. Ezeket déli 12 órakor *Fassie* Sándor alkapitány vezetésével *Szabó*, *Horváth*, *Réz* *Baranyi* és *Kassay* biztosok váltják fel 5 altiszt és 22 rendőrrel s kint tesznek szolgálatot a délutáni előadás befejeztéig.

Az előadás után felváltják őket *Pataky* Károly fogalmazó, *Lőrinczy* és *Kápolnay* biztosok, akik *Fassie* kapitány vezetése mellett az esti előadás végeztéig teljesítenek szolgálatot, 4 altiszt és 13 rendőrrel.

A délutáni előadás alatt a sátrakban 4 altiszt és 15 rendőr, az esti előadás alatt 5 altiszt és 22 rendőr tesz szolgálatot. Ugyancsak a sátrakban tesznek szolgálatot azon tisztviselők is, akik valamelyik előadásra szolgálatra rendeltettek (a sátrakon kívül.)

Az előadások végeztével *Réz* és *Baranyi* biztosok és *Herczegh* Jenő irnok a menetet a vasuti állomásra kísérik 4 altiszt és 13 rendőrrel. Az egyenruhával nem bíró tisztviselők »Rendőrc» feliratu s a város színeit viselő karzallaggal lesznek ellátva.

Rendőrorvosok a marhavásártéri cédulaházban, »Mentőhely» felirattal. Orvosi segélyt itt nyújtják.

A tüzoltóság részéről mindegyik előadásra 12 tüzoltó vonul ki.

Gyalogközlekedés vonala a közönség részére: Nagykörözs-utca.

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy felesleges pénzt vagy ékszereket senki ne hozzon az előadásra.

A rendőrlégénység holnap, április 10-én mindössze két órát pihenhet, annyira elfoglalja a látványosság bemutatása folytán a szolgálat. Az egész rendőrség permanenciában lesz egész nap. A főkapitány maga ellenőríz mindent, hogy rendelete be lesz-e tartva.

A városban a szolgálatot a szükséghez képest látják el a tisztviselők.

* A bérkocsik díja.

A főkapitány intézkedett, hogy a látványossághoz a bérkocsisok mily összegért kötelesek szállítani a közönséget. Erre nézve a következő hirdetményt bocsátotta ki:

A f. év május hó 10-én a Lóvásártéren tartandó »Barnum és Bailey«-féle cirkusz előadásokhoz az egy és kétfogatu bérkocsik fuvardíját a következőkben állapítom meg.

I. A délutáni előadásához

oda vagy vissza:

Egyfogatu bérkocsi — — 1 kor.
Kétfogatu » — — 2 kor.

II. Az esteli előadásához.

oda:

Egyfogatu bérkocsi — — 1 kor.
Kétfogatu » — — 2 kor.

vissza: (kétszeres)

Egyfogatu bérkocsi — — 2 kor.
Kétfogatu » — — 4 kor.

A kocsiközlekedés kizárólag a Nagyteleki-és Felsőkisteleki-utczákra van terelve; a kocsi megállóhely a lóvásártér.

Gerő Armin,
rendőrfőkapitány.

Kacsa és selyemhernyó.

Nagy megütközéssel olvastuk a minap egyik vidéki lapban, hogy *Blahánét*, a mi csalóányunkat *Girardi* bécsi művész árverelteti 4114 kor. 70 fillér erejéig.

Találgattuk, hogy ugyan mi a guttát keres 4114 korona és 70 fillér értékben a mi művésznőnkön?

Talán az esztét vesztette el, vagy a szívét a *Blaháné* játéka miatt s most annak ellenértékét pereli?

Egyebet mit kereshet?

De a találgatáson kívül erősen bántott ez a lovagiatlanság is, melyvel egy művész egy művésznő ellen támad.

Hogy végére járjunk a dolognak, elküldtük verekedő munkatársunkat egy, az inkompatibilitási mozgalom miatt uraságoktól levetett szabad jeggyel Bécsbe, hogy kérjen magyarázatot *Girardi* művész urtól eme rut eljárásért, mit ha jóvá nem tesz, úgy járjon el a megvadult művészszel szemben, mintha egy tavaszi verse után tudakozódó poéta iránt teljesítené szerződés szerű köteleességét.

A nagy művész gyomorgörcsre valló arckifejezéssel fogadta munkatársunkat és szorongva kérdezte, hogy melyik czég megbízásából keresi?

— Uram én lapomat képviselem és interju miatt állok itt.

A művész arca kiderült s nyájasan helyet mutatva házi atlétáknak így szólt

— Ah! ez már más!

— Uram, mi jogon perli ön hazám csalóányát 4114 korona és hallatlan! 70 fillér erejéig.

— Én! E—é—én!

— Igen! írva vagyon. Ime az ujság szám.

Feleljen!

A művész kezeivel csapkodta a térdét s a belső öröm és jól érzés teljes melegeivel így szólt: — Mit! Önök derék magyarok azt hiszik, hogy van olyan lány ki iránt én pár ezer koronák és fillérek iránt támaszthatok igényt. Ó jó! Örvendek ha nekem békét hagynak.

Házi atlétánk hosszú orral távozott s robogott Budapestre s ballagott az Erzsébet-körut 2. száma felé.

Utközben egy czégtábla vonta magára a figyelmét, melyen nagy betűkkel diszlett »*Girardi József*« selyemkereskedő neve.

Ez a név mindent megfejt.

Nem csak egy *Girardi* van a világon és egy kis selyem kontót kár világgá fujni, vagy Naplóba jegyezni.

Kitörli

Köby.

UJDONSÁGOK.

Színi-előadások a Püspökfürdőben.

Ha ki is tették *Szilágyi* Dezsőt a Szigligeti-színházból, azért megmutatja, hogy meg tud ő élni az ő művészetéből. Gondolt merészet és nagyot s olyan tervvel lép fel, a mely ha megvalósul, kellemes szórakozást fog nyújtani a nyári fürdőidényben Nagyvárad közönségének

s nagyot fog lendíteni a Püspökfürdő forgalmán is.

Kérvényt adott be a tehetséges művész az iránt, hogy kis társulatával a Püspökfürdőben a szezon megnyitásától kezdve minden szombaton és vasárnap este színi-előadásokat tartsa. A helyáratat olyan mérsékeltre szabta, hogy a nagyváradi kirándulók minden nagyobb anyagi áldozat nélkül megnézhetik előadásait.

Apróbb egyfelvonásokat, szellemes monológokat, vigjátékokat, dramoletteket, kuplékat szándékozik előadni, úgy hogy maga a műsor változatossága is vonzani fogja a közönséget. Elég vonzerő különben maga *Szilágyi* és kis társulata tagjai, kik a vidéken eddig is szép sikerrel léptek fel efféle dolgokban.

Elismeréssel üdvözljük a tervet s azt hisszük, a fürdői életnek nagyon sokat használna megvalósítása. Így lenne a mi Püspökfürdőnk még talán országos hírt is, és pedig nemcsak a vízi tündérrózsáiról, hanem a fürdőjéről is.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Május 9. Városi közgyűlés, d. u. 3 órakor.
Május 12. Népművelési egyesület gyűlése.
Május 18. Jogász-majális.

* **Konkurzus.** A nagyváradi egyházmegye papnövendékei közzé felvétetni óhajtó, keresztlevéllel s utolsó iskolai évről szóló bizonyítvánnyal ellátott és legalább is a gimnázium VI. osztályát végzett ifjak fölvételi vizsgálatának napjára a bibornok-püspök *f. évi julius hó 2-ik napját* tűzte ki, melyen a pályázóknak személyesen kell megjelenniük, okmányaikat azonban már a megelőző napon, lehetőleg dél előtt, az egyházmegyei hivatalban kell benyújtaniok.

* **Bírói vizsga.** *Karakas* Albert nagyváradi kir. törvényszéki aljegyző a bírói vizsgálatot Budapesten kitűnő eredménnyel letette.

* **Szűts István jubileuma.** A városi tisztikar *Nesztora: Szűts* István városi levéltárnok, mint említettük, vasárnap ülte meg hivataloskodásának 40 éves évfordulóját. E hosszú évtizedekből mintegy negyedszázadot a város szolgálatában töltött el, fáradhatatlan buzgalommal. A tegnap délután tartott tanácsülésen dr. *Bulyovszky* József polgármester felemeltette a mindenki által tisztelt *Pista* bácsi jubileumát s méltatva érdemeit, indítványozta, hogy Nagyvárad város tanácsa őszinte szívből üdvözlje a derék jubiláns tisztviselőt. Az indítványt örömmel fogadták a tanácsstagok.

* **A tanítók kérelme.** Ilyen czim alatt tegnapi számunkban megírtuk, hogy a tanács mint állandó választmány a tanítóknak az iskola elhelyezése tárgyában kelet ismeretes beadványát elvetette s annak a hangja fölött megbotránkozott. Igazán nem értjük a t. tanács eljárását. Először is a beadvány, a mely a nagy közönség kritikájának is kitéve minden helyi lapban megjelent, a tek. — törvényhatóságához volt intézve, — a melyhez kérvényt intézni nemcsak testületeknek, hanem magánosoknak is joga van — s így egyedül a törvényhatóság kompetens annak a hangját és tartalmát elbírálni. Hogy azonban a beadvány, melytől a t. tanács úgy megborzongott, mennyire aikiom és időszzerű volt, mutatja azon körülmény, hogy a tanács hirtelen subát fordított s a kir. tanfelügyelővel a polgármester és főjegyző jelenlétében történt megállapodáshoz tért vissza, a mely szerint az iskola egy részét ideiglenesen a polg. fiu iskolába helyezik el (4 osztályt), a

másik részét (4 osztályt) pedig Ujváros alkalmas részén megfelelő bérhelyiségbe viszik. Hiszszük, hogy a törvényhatóság meg fogja ma védelmezni a tanítókat, akik az igazságot kérés nélkül; megmondva, a jogos czélért bátran sikra szállottak.

* **Kereszt felállítás a nagytemetőben.** Dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök ur ó Eminenciája a várad-olaszi nagytemetőben diszes kőkeresztet óhajt felállíttatni. A köztemetőkre felügyelő bizottság a diszes vaskeritéssel bekerített kereszt helyéül a papnövelde felől levő kapuval szemben jelölt ki alkalmas helyet. A városi tanács a kereszt felállítására készséggel adta meg az engedélyt.

* **A velencei gazdák kérelme.** A várad-velencei lakosok azon részének, akiknek szőlőbirtoka van a nagyvárad hegyen, igen kellemetlen, hogy a nagyhidra kell felkerülniök, hogy átkelhesse a Körözsön. Ezelőtt a felső vasúti hidnál volt egy csolnak s azon jártak át a vizen, de ez teljesen tönkre ment. A lakosok mintegy 40-en kérték a várost, hogy szerezzen be részükre egy csolnakot s a gondozását magukra vállalják. A tanács azon okból, hogy ezen a részen mentési czélokra is szükséges egy ilyen vizimű, a kérelmet teljesíti és 144 koronát kitalt egy csolnakra.

* **Pályázat a Sz. József-intézetbe.** A nagyvárad Szent József-intézet alapítványi helyeire a pályázati határidőt a bibornok-püspök *f. évi július hó 15-ig* tűzte ki, mely napig bezárólag a keresztlevéllel, iskolai, szegénységi, orvosi és védhímlő-oltási, illetőleg újraoltási bizonyítványai, valamint a képesítést igazoló egyéb okmányokkal kellően felszerelt folyamodványok az egyházmegyei hivatalhoz küldendők.

* **Térzene.** A 37-ik József-ezred zenekara ma, csütörtökön délután 5—6 óráig tartja meg a második térzenét. Ez alkalommal a Schlauch-terén ad elő jól összeállított műsort a zenekar.

* **A kamarai tagok új választása.** A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara iparos beltágainak választását, mint irtuk, a kereskedelmi miniszter nem hagyta jóvá s új választást rendelt el. *Gerő* Armin főkapitány megkereste a kamarát, hogy az új választáshoz új névjegyzékét küldje meg a választásra jogosult iparosoknak. A kamara előterjesztésére azonban a miniszter kimondotta, hogy az új választásnál is csak azok birnak szavazati joggal, akik az előbbi választásnál, tehát az akkori lista használandó az újabb választásnál. A városi tanács különben utasította a főkapitányt, hogy az új választásról azonnal intézkedjék s tűzze ki a választás határnapját.

* **Uj doktor.** *Miskovszky* Jenő fiatal törekvő ügyvédjelöltet tegnap avatták Kolozsvárt a jogtudományok doktorává.

* **Elveszett Mannlicher-fegyver.** A Wolf-erdőben van a közös hadsereg és a honvédség lövöldéje, a hol állandóan három baka meg egy altiszt teljesíti az őrszolgálatot. Mult hó 15. táján valami jámbor oláh ujoncz kerüihetett ki őrségre, a ki egyszer csak azzal a jámbor jelentéssel lép a káplárja elé:

— Káplár urnak alássan jelentem, *elvesztetem a puskámat.*

Káplár ur választát nem vették krónikába; de az nem is olyan fontos, mint inkább az, hogy az egész őrség a puska keresésére indult s nem találták sehoh. Erről annak rendje és módja szerint kiállították a jelentést s a katonaság megkezdte a puska és a tettes nyomozását. Minthogy a nyomozás eredményre nem vezetett, a rendőrség közreműködését is kikérték, úgy hogy most polgári és katonai részről egyesült erővel kutatják a fegyver-tolvajt. Az eltűnt puska száma 5365.

* **A 48-as városatyák értekezlete.** A nagyvárad 48-as függetlenségi párt azon tagjai, a kik városatyák is, tegnap este értekezletet tartottak a 48-as Népkör helyiségében, a melyen a mai városi közgyűlésen elintézésre kerülő ügyeket beszéltek meg. *Szokoly* Tamás elnökölt s jelen voltak: *Sulyok* István, *Milibák* József, *Széles* Lajos, *Déry* János, id. *Nagy* Lajos, *Czeglédy* Jeremiás, *Hann* Lajos, *Beczky* Lajos stb. Első sorban a közigazgatási bizottságban a dr. *Vári-Szabó* Béla távozása és dr. *Grósz* Albert elhunytá folytán megüresedett két tagsági hely betöltését beszéltek meg. Az egyik hely az ellenzéké lévén eddig is, a polgármester *Szokoly* Tamást vagy *Sulyok* Istvánt óhajtja s a választást a kettő közül a 48-as pártra hagyta. Mivel *Sulyok* István kijelentette, hogy nem reflektál a tagságra, a jelenlevők *Szokoly* Tamást jelölték a közigazgatási bizottságban megüresedett egyik helyre. A másik helyre dr. *Konrád* Márkot jelölte a tanács. A villamosvilágítás kérdésében a halasztás mellett nyilatkoztak s azon javaslatot teszik, hogy most ne hatalmazza fel a közgyűlés a tanácsot a gázgyárral kötött szerződés felmondására, hanem e hó végén egy rendkívüli közgyűlésen tárgyalják önállóan a közvilágítás kérdését. Heves-megye azon átiratára vonatkozólag, hogy a csendőrség kivonassék a katonai rendelkezés alól, állást nem foglalt a párt. Az iskolák építésére vonatkozólag pedig a tanács álláspontját elfogadták.

* **Magyar felirású szent képecskék.** A régi jóhírű *Buzárovits* Gusztáv katolikus könyvkiadó cég Esztergomban, legújában 10 különféle ábrából álló szent képecske gyűjteményt adott ki, mely imakönyvbe való színes, művészi kivitelű, remek képecskék, finom kartonra vannak nyomva, s alul valamint a hátlapján megfelelő magyar szöveggel ellátva. E kedves képecskék közül kettő *Jézus* és *Mária* szíve kultuszának van szentelve, a többi nyolcz pedig a gyermek *Jézus*t, majd a gyermekvédő *Órangyal* ábrázolja, mindannyi különböző alakban. E művészi kivitelű, szép képecskék, nemcsak a vallásos érzület és finomabb izlés fejlesztésének képezik hathatós eszközeit, hanem hivatva vannak a népünk előtt ismeretlen nyelvű képeket helyettesíteni, s így a magyar nyelv terjedésének ügyét is előmozdítani. 100 darab a tízféle ábrában 4 korona, bérmentes küldéssel 20 fillérrel több. Mintagyűjteményt szíven küld a kiadó: *Buzárovits* Gusztáv könyvkereskedése Esztergom.

* **Összeégett leány.** Borszeszlámpát gyújtott meg tegnapelőtt d. u. *Varga* Margit a Szent-János-utczai 332. sz. háznál, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a borszeszt magára döntötte. A szerencsétlen leány ruhája egyszerre lángba borult: senki sem volt közel s így sikoltásaira senki sem siethetett segélyére. *Varga* Margit mellén, nyakán és karján borszesztó égés sebeket szenvedett, úgy hogy rögtön a biharmegyei közkórházba kellett szállítani. A kórház pedig megtette azt a gondatlanságot, hogy a rendőrséget csak tegnap d. u. értesítette a szerencsétlenségről, a mikor a leány állapota már *válságosra* fordult. A rendőrség kiküldöttje a 14 éves sebesültet már ki sem hallgathatta.

* **Megbüntették az állatkínzásért.** Csodácsolója, hogy még ilyen is megtörténik nálunk. Megbüntettek egy bérkocsist azért, mert doronggal ütötte-verte a lovat. A rendőrség elítélte 1 napi elzárásra és 4 korona pénzbüntetésre, míg a tanács *Rimler* Károly főjegyző javaslatára, 3 napi elzárásra és 30 korona pénzbüntetésre emelte fel a büntetést. — Igen helyesen teszi a hatóság, ha a legszigorubbán jár el az állatkínzókkal, de a rendőrség terjesztése ki figyelmét a kavics és homokhordó szekerekre is, akik lapátnyéllel verik a lovakat olyan helyeken, ahol nem bírják a rájuk rakott

terhet. Ezeknek sem ártana egy kis tanítás hogy szelidüljenek.

* **A szinigazgató felelőzése.** A városi tanács el van telve jóakarattal a szinigazgató iránt s ebből a mérhetlen szimpatiából kifolyólag újában kimondotta, hogy a szinigazgató köteles fizetni a színelőadásokon szolgálatot teljesítő rendőr tisztek és legények, valamint tűzoltóknak. *Somogyi* Károly szinigazgató azonban nem örül a tanács ezen gondoskodásának s a reá nézve költséges határozatot megfelelbezte a törvényhatósághoz. A mai közgyűlés tárgysorozatába pótlólag felvették a szinigazgató felelőzését.

* **Szörnyett a borbélyműhelyben.** Valkó Antal kőszegi lakosnak borbély üzlete volt, de csak volt. Ma már zárva van a műhely, a gazdája pedig a börtönbe került. Valkónak ugyanis fiatal szép felesége rendszerint az üzlet pénztár asztalánál ült. Ott ismerkedett meg egy *Kun* Sándor nevű fiatal emberrel, a ki eleintén csak ritkábban, az utóbbi időben azonban majdnem minden napon ellátogatott az üzletbe. Az asszonynyal való nyájaskodást a férj eleintén nem vette komolyan s csak akkor ébredt benne a gyanu, a mikor mások besugásából értesült, hogy a felesége viszonyt folytat *Kunnal*. Mialatt a férj távol volt, a menyecske légyottot adott a fiatal embernek. Egy ilyen légyottot meglesett *Valkó* s miután meggyőződött neje hűtlenségéről, borzalmas tette határozta el magát. Hétfőn délután *Kun* ismét megjelent a borbélyműhelyben, hogy megborotválkozzék. *Valkó* úgy tett most is, mintha semmit sem tudna s nagy bőbeszédűséggel fogott a munkához. Nyugodtan húzta végig az éles kést a fiatal ember arcán s mikor a nyakához ért, egy erős rántással átmetszette a torkát, úgy, hogy a vágás egészen a nyakcsigolyáig ért. A vonagló fiatal embert leszoritotta a székre s aztán behívta a feleségét a műhelybe. Mikor az asszony belépett, *Valkó* rámutatott a véres holttestre, mondván:

— Na most már neked adom egészen.

Ezzel megmosta a kezét, a műhely ajtót bezárta és elment a csendőrséghez, a hol bejelentette, hogy embert ölt. A csendőrség miután meggyőződött az esetről, a gyilkost fogva tartotta és távirati jelentést tett az ügyészségnek.

EGYRSÜLETEK.

Választmányi ülés a Katholikus Körben

A helybeli Kath. Kör igazgató-választmányja tegnap este 6 órakor *Palotay* László pápai praelátus, apát-kanonok elnöklete alatt tartotta meg rendes havi ülését, melyen jelen voltak *Dús* László alelnök, *Fetser* Antal, *Bereczky* Géza, *Gálbory* Sámuel, dr. *Vucskics* Gyula, *Csobánczy* Lajos, *Janky* József, *Tóth* Márton, *Böszörményi* Géza, *Szűts* István, *Weidlich* István, *Balázsovich* Jenő, *Grám* Szilveszter, *Kelemen* Kálmán, *Szeitz* Benő, dr. *Imrik* Gusztáv választmányi tagok.

A választmány elnök indítványára egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a budapesti egyetemi ifjuságnak a szent *kereszt* védelmében kifejtett bátor akciójáért üdvözlét küldi és az üdvözlő levél fogalmazásával megbizta dr. *Imrik* Gusztávot, a kör titkárát.

A folyó ügyek kapcsán elfogadta a választmány a felvetett indítványt egy *nyári mulatság* rendezése iránt s a teendőkkal megbizta a vigalmi bizottságot.

A kör kertjében levő két kugli-pálya gondozását a választmány a nyár folyamán *Jebinek* Ferenczre bizta, aki intézkedni fog, hogy a két pálya mielőbb megnyitassék s a nyár folyamán állandóan szórakoztatására legyen a kör tagjainak és vendégeinek.

A választmányának köztisztviselőiben álló tagját Szűts Istvánt 40 éves szolgálati jubileuma alkalmából lelkes ovációban részesítette a választmány.

Uj tagokul felvétettek: *Rezey* Gusztáv joggyakornok, *Frotz* János és *Windisch* Márton városgazda.

Felolvasás a jogászegyletben. A nagyváradai Jogászegylet tagja, dr. *Tassy* Pál kir. főügyész folyó május hó 12-én d. e. 11 órakor a kir. törvényszék I. emeleti tanács-termében a felelőzései főtárgyalásról felolvasást tart. A felolvasásra, melyen az egylet vendégeket is szívesen fogad, az egylet tagjait meghívja a *Jogász-egylet elnöksége*.

IRODALOM.

Arménia. Magyar-örmény havi szemle. Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Szongott Kristóf. Május. Szamosujvár. Todorán Endre »Auróra« könyvnyomdája, 1901. Az első oldalt a márcz. 14-én elhalt Placsintár Dávid polgármester arcképe díszíti, melyhez meleg-hangu nekrológot írt a szerkesztő. Molnár Antal dr. cikke váltja ezt fel, az Osztrák-Magyar-monarchia irásiban és képből vállalatból átvéve Szamosujvár és az örmények czimel. »Szamosujvár s. k. város czimere kétféjű sas, a két fej között kiemelkedő kereszttel. Emlékjele ez a czimer az örmények keleti és hazájának. Keleti szöveteken és érmeken mára hatodik és hetedik században találkoznak a kétféjű sással. A kelet-római birodalomban használták először a czimereken a Byzancz trónjára jutott örmény császárok, annak jeléül, hogy Kelet és Nyugat fölött uralkodnak.« Erdekese az is, amit a cikk vége felé olvassunk. »Szamosujvár 1721-ben hozott statuma, amelyben egyhangu határozattal kimondták egyebek között, hogy aki vasárnapokon és ünnepeken templomba nem megy, fizessen az egyháznak két font viaszgyertyát, a bírának három magyar forintot.« Egy elfelejtett birodalom című értekezését folytatja Patrubány Lukács dr., Kiszely Károly pedig Szent Nerszesz örmény pátriárka életrajzát kezdi meg. Erdekese művelődéstörténeti cikk a szerkesztő is és Iparos viszonyok a mult két században Szamosujvárt. »Az örmény az ipart már a külföldön nem tekintette kedves foglalkozásnak. Megemlékezőn kiváló eredetéről szégyelte az iparüzést. Nem volt ugyan ismeretlen előtte a közmondás, mely azt tartja, hogy »fekete kézzel (durva iparos kéz) fehér pénzt (ezüst pénz) lehet szerezni,« de azt is tudta tapasztalásból, hogy a kereskedés sárga pénzt is (arany pénz) hoz a házhoz. Azért hajlamát is követve inkább kereskedésre adta magát. A kisebb közlemények is érdekesek, pl. a hős Vártán 15 százados vértanúságának emlékkünnepélyéről szóló, melyet Párisban febr. 24-én tartott meg nagy ünnepélyességekkel az ottani örmény kolónia. Egy kissé ka-landos hírt olvastunk. »A magyar név 3306 esztendőszövegben« czim alatt, melynek alapján a szerkesztő a magyarok eredetének kérdését eldöntöttnek mondja. No de többet nem árulunk el, hogy az olvasó kíváncsiságát fölébresszük. A derék folyóirat ára egy évre 8 korona.

Igazságszolgáltatás.

Fiatol tolvaj. Ifj. *Fék* János o.-sz.-miklósi parasztagazda ropogós tizesekkel telt bugy-lárisal jött be Nagyváradra a tavaszi vásárra. Tehenet akart vásárolni, de bizony ez csak szándék lett, minek okozója *Mohácsi* Sándor 13 éves csavargó cigány gyerek volt. Még pedig úgy esett meg a dolog, hogy a míg agazd uram szobeszedbe elegyedett egy földivel, s a megvásárlandó tehenet nézegették, addig oda somfordált a dáde, s a lajiból kiemelve a hat darab tizeszel telt bukszát, utnak eredt gyors lépésekben. De az esetnek voltak szemtanúi is, kiknek elbeszélése után csakhamar

ráakadtak a tolvaj csemetére. De a pénzből már akkor hiányzott.

A dáde törvény elé került a könnyelmű eltulajdonítás miatt. A nagyvárad kir. törvényszék büntető tanácsa tegnap tárgyalta az ügyet. A vádlott védelmét ifj. *Szokoly* Tamás ügyvéd-jelölt látta el, ki védőbeszédében különösen kérte enyhítő körülményül betudni a vádlott fiatal korát, elhagyatottságát, s a törvényszék ezek figyelembe vételével *Mohácsi* Sándort egy hónapi és 24 napi fogházra ítélte, melyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek mondott ki; s így a dádet szabadon bocsájtották.

TANUGY.

A tanítási idő új beosztása. Temesvárott nem helyeslik a mo tani rendszert, hogy július és augusztus hónapokban van az iskolai szünidő s felirt a kultuszminiszterhez a tanítási szorgalmi idő czélszerűbb beosztásáért s ezen felíratot Nagyvárad városának is megküldte pártolás végett. A városi tanács az iskolaszék elutasító véleménye alapján javasolja, hogy a közgyűlés térjen napirendre az átirat felett.

Vizsgálatok a kereskedelmi iskolában. A Nagyvárad Felső Kereskedelmi Iskolában a felső osztálybeli osztályvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: Május 9-én, csütörtökön, kereskedelmi számtan, politikai számtan, történelem, kereskedelmi levelezés. Május 11-én szombaton, magyar nyelv, német nyelv, jogi ismeretek, közgazdasági ismeretek. Május 13-án hétfőn, könyvitelant, vegytan és áruismeret, földrajz, francia nyelv. Az igazgatóság.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Csütörtök: Kis alamuzsi.
Péntek: Ocskay brigadéros.
Szombat: A bor. (előszőr.)
Vasárnap: d. u. Csipkerózsika
este: A bor.

A gymiesi vadvirág.

Az elmúlt évek legszebb és csaknem egyetlen valamire való népszínművét elevenítették fel hallatlanul csekély számú közönség előtt.

Igazán nem tudjuk ezt a közönyt másnak betudni, mint hogy itt a csinadratta: jön Barnum! Arra tartogatja a pénzt mindenki. A mi pedig a bérlők közönyt illeti: hát azt nincs minek betudni. Elég annyi, hogy a bérlő közönségek körülbelül fele hiányzott, más pedig alig volt a színházban.

Ha másért nem, legalább *Székely* Irén Magdolnájáért érdemes a Gyimesi vadvirágot megnézni. A mi opera és operett-primadonnának egyuttal elsőrendű népszínmű-énekesnő is, a kinek már régebben nagy sikerei voltak éppen e szerepben. S a mit különösen Géczy István népszínművében tapasztalunk nála: olyan gyönyörű magyaros kiejtéssel mondja Géczy költői lendületű prózáját, hogy élvezet hallgatni. Tanulni lehetne tőle, milyen szépen lehet magyarul beszélni. Azt említeni is fölösleges, hogy énekével szintén elragadta a közönséget.

Szarvasi Sándor (Balánka Imre) megint egy nekivaló jó szerepre talált. Tehetségét ebben a heveskedő, kitérésben gazdag szerepben teljesen érvényre juttatta. Hasonlóképp igen jó paraszt legény volt *Pintér* Imre (Fábián Gyurka), mikor nem kellett szomorú nótákat énekelnie.

Füredi a részeg harangozóból nagyon vaskos alakot csinált; igazi Dankó-féle Darbints-sóger volt, bohózat, de nem népszínmű

alak. Ellenben igen ügyes Csura Marcsi volt *Bérczi*.

Benkő Jolán kissé lány volt a hárpia jelenetekben; egyebütt kifogástalan, épp úgy mint Peterdy és Bognár János. Kevesebb, majdnem semmi jót sem jegyezhetünk föl *Lányi* Edithről (Mária); meg nem foghatjuk, miért játszott tegnap ez a különben ügyes színész nő olyan kritikán aluli közönséggel? Talán fumigálta a kis szerepet? Ott volt *Pataky*, megmutatta, hogy négy szuszra elmondott két oldalt, de úgy, hogy megtapsolták egy percnyi beszédért. *Kohári* hasonlóképp pár szóval aratott tapsot. Színész teszi a szerepet.

A kar pedig ha nem tud oláh táncot járni, ne fogjon bele. K. A.

A mai előadás. Ma, csütörtökön a nemrégiben nagy sikerrel föllevenített »Kis alamuzsi«, Bokor József kitűnő operettje kerül színre. A főszerepeket, Ámon Margit, Lányi Edit, Kulinyi Mariska, Bognár, Nyáray, Füredi, Bérczi és Perényi játsszák. Az előadást *Pintér* rendezi.

Vasárnapi előadások. Vasárnap érdekes napja lesz a színháznak. Délután premier: Komor Gyula *Csipkerózsika* című pompás látványos tündérajátékát mutatják be, amelyben a társulat elsőrendű tagjainak van kitűnő szerepe. *Este* Gárdonyi Géza gyönyörű falusi történetét, *A bort* adják másodszer.

Ocskay brigadéros. Herczeg Ferencz remekműve iránt még mindig igen élénk az érdeklődés. Somogyi igazgatót a vidékről számosan keresték meg, hogy az Ocskay brigadéros tüzze ki a hét műsorába. Ennélfogva A bor-nak, Gárdonyi falusi történetének pén-tekre jelzett bemutatóját szombatra halasztották s pénteken *Ocskay brigadéros kerül előadásra* a már ismert szereposztással. A bort szombaton és vasárnap este adják, ezenkívül a jövő hét műsorában is jut hely a Gárdonyi darabjának.

Szini előadás Belényesben. *Szilágyi* Dezső, a »Szigligeti-színház« volt közkedvelt komikusa a vidéken színelőadásokat rendez s mindenütt a hol csak megfordult kis társulattal, a legnagyobb meglepődését vívta ki a közönségnek.

Legközelebb vasárnap, f. hó 12-én rendez előadást Belényesben. A színlap szövege a következő:

Szilágyi Dezső egyetlen humoros előadása. Belényes, 1901. május hó 12-én vasárnap, Szabó Péter vendéglős nagytermében adatik:

I.

A jól őrzött kis leány.

Bohózat 1 felvonásban. Írta: Labiche.

Személyek:

Toori báróné — — — Sz. Tajti Etel
Berta, leánykája — — — Szilágyi Erzsike
Mari, szobaleány — — — Fojtényi Rózsa
Miska, inas — — — Szilágyi Dezső
Kis Ferkó, huszár-örmeester — Rogoz Imre

II.

A desperat ur (monolog.)

Előadja: Szilágyi Dezső.

Cuplák: Szilágyi Dezső.
Műdalok: Sz. Tajti Etel.

III.

A miniszter előszobájában.

Dramolet 1 felvonásban. Írta: Hahn Rezső.

Személyek:

A miniszter — — — Várad Ferencz
Knabe Farkas Jeremiás, gyakornok rendes napdíjjal a möllingi ker. törvényszéknél Szilágyi Dezső
Jean, a miniszter komornoka Rogoz Imre
A miniszter gyermekeinek nevelője — — — Fojtényi Rózsa

Helyárak: I. rendű Zártszék 2 korona.
II. rendű zártszék 1 kor. 60 fillér. III. rendű

zártzék 1 kor. 20 fill. Földszinti állóhely 80 fill. Gyermek-jegy 60 fill. Karzat 40 fill. Jegyek előre válthatók **Süssmann Lázár** ur könyvkereskedésében. Előadás kezdete este 8 órakor.

A n. é. közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri
Szilágyi Dezső.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 200.

Idénybér. 193 sz.

Nagyváradon, csütörtökön, 1901. május 9-én

A kis alamuszi.

Operette.

S Z E M E L Y E K :

De Chateau Renard vicomt	—	Ámon Margit
St. Remi márkí	—	Perényi József
De La Tremuile, lovag	—	Deésy Alfréd
Metaleut Releud	—	Rákossy Gáspár
Mac-Donald, amerikai	—	Füredi József
Sarah, neje	—	Lányi Edith
Mary, ennek huga	—	Kulinyi Mariska
Tom	—	Nyáray Antal
A prefect	—	Bognár János
Rettenetes rendőrkáplár	—	Bérczi Gyula
Juliette, szobaleány	—	Tóváry Anna

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr. Tánlászék 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., középső 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdete fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vásár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 óráig 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap pénteken, május 10-én

Ocskay brigadéros.

Történelmi színjáték.

REGÉNY-CSARNOK.

S i b i l l a.

Írta: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

90.
Mintha hirtelen egy izzó szikra lángra csapott volna, ugrott fel a fiatal harcos. Élet-halál harc, kiáltott, Blanch lesz babérkoszorú a győzőnek, könnyed a halottnak?

— Egész szívem a bátortalan, ki hazájáért és a szabadságért küzd.

— S minél forróbb a harc, annál magasabb a jutalom? Blanch, szeretett Blanch, ugy van?

Nem felelt azonnal, tekintetét el kellett, hogy fordítsa az elvakult férfitől, ki vak bizalommal előtte állt s csak vontatva jöttek e szavak ajkaira.

— Így méltányos!

Ő azonban nem ismert határt, bizalmatlanságot, kétkedést. A vontatott szavak, egy égő kérdésre volt felelet s egyszermind a forduló pont életében, útmutatója cselekvésének.

Havesea karjaiba zárta, arcát, ajkát megcsókolta s lelkesülve kiáltott.

— Most daczolok az egész világgal! Peregri Blanch az enyém. Mindent, mindenért! Most ismerem az utat, melyen haladnom kell!

Búcsu nélkül sietett tovább. Meglepetve látták Tadin asszony és Hanna az előszobán átrohanni, az utóbbi a kisasszonyhoz ment, hogy megkérdezze mi történt.

— Baj van?

— Dehogyan. Eszrevette a késői időt s holnap szolgálata van.

Felszerelte volna szakítani az ablakot, hogy vissza hívja. De göresösen vonaglott. Ha a

szép lovagias ember, kit elcsábított, megcsalt, előtte állana, reá kiáltana:

— Megálljon Bredal Kerülje a szerencsétlen Blanchot és mindent mi vele közös. Kövesse az egyenes utat, mint katona, ki esküjéhez hű marad. Őrizkedjék, hogy útja enyémét ne keresztelje!

Másnap Joachim kora reggel elhagyta a várost, hogy küldetését legmagasabb helyen végezzék. Ennek eredményével nem törődünk, de szükséges rövid vonásokkal az eseményeket lerajzolni, melyek az ország és egyesek sorsában azon változást előidézték, melyet pár héttel később talált.

Körülbelül azon órában, midőn a gőzgép a vonatot mozgásba hozta, mely Joachimot délre vitte, lépett Hanna Sibilla hálószobájába s megrövé hangon jelentette:

— Már építik a torlaszokat.

— Hol? kérdezte Sibilla álmottasan.

— Mindenütt, itt is ablakunk alatt, de leginkább a Gouvernant háza előtt. Azt mondják, hogy feleségével, gyermekeivel együtt felakasztják.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A pápa levele a trónörökshöz.

Bécs, május 8. (Saját tud. táv.) Hir szerint XIII. Leo pápa Őszentsége rendkívül megleghangu levelet intézett *Ferenéz Ferdinánd* trónörökshöz. A levél szövegét nem közlik, de teljesen biztosra veszik, hogy a pápa azért a férfias nyilatkozatáért küldte a trónörökshöz ezen levelet, a melyet a katholische Schulverein védnökségének elfogadásakor tett s amiért a liberális és nagynémetek részéről megtámadták.

Képviselőválasztás.

Budapest, május 8. (Saj. tud. táv.) A vaali kerületben *Szűts Jenő* kormányparti főbíróvá választották meg 1024 szavazattal országgyűlési képviselőnek. *Eöt-vös Bálint* kossuth-párti 835 szavazatot kapott.

Tiszaék módosításai.

Budapest, május 8. (Saj. tud. táv.) A Kel. Ért. szerint az összeférhetlenségi törvény ügyében a *Tisza Kálmán* által teendő módosításokat a szombaton tartandó párt konferencián megszavazzák. Így akarják az összeütközést elsimítani.

Az osztrákok szelidülnek.

Bécs, május 8. Körber miniszterelnök ma délelőtti értekezett a cseh klub parlamenti bizottságával, a mely tegnap ezzel a tanácskozással összefüggő konferenciát tartott. A Slavische Correspondenz szerint, mind a két értekezleten a képviselőház munkaprogramjáról és a víziutak kérdésében folyamatban lévő egyezkedő tárgyalásokról volt szó. (Magyar T. Iroda.)

Egy anarhista öngyilkossága.

Budapest, május 8. (Saj. tud. táv.) New-Yorkból távirják, hogy egy *Giovani Pietro* nevű anarhista Spitzburgban agyonlőtte magát. Abba a társaságba tartozott, amelyik újabban elhatározta, hogy megölik az olasz királyt. A sorshuzásnál reá jött ennek a borzalmas tett elkövetésének a kötelezettsége. Európába kellett volna utaznia, de annyira megrémült borzasztó megbiztatásától, hogy inkább öngyilkossá lett.

Öngyilkos könyvvezető.

Hódmezővásárhely, május 8. (Saj. tud. táv.) Nagy izgatottságot keltett a városban *Veress István* árvaszéki könyvelő öngyilkossága. Hivatalában nagy rendtelenséget találtak s ezért fegyelmi vizsgálatot indítottak ellene. Valószínűleg a vizsgálat eredményétől félt s ezért lőtte magát agyon.

Az európai csapatok Kinában.

London, május 8. A Reuter ügynökség jelenti Tiencinből 7-iki kelettel: Tegnap reggel vasuton német gyalogság ment innen Peicsoba. Szerdán angol tüzérség ment Sanhaikvanba, ahol nyáron át marad. Ma mentek az utolsó orosz csapatok Port-Arthurba. A német csapatok és a többi idegen csapatok egyes részei kikisérték az elinduló katonákat a vasúthoz. Seymour tengernagy, a ki most itt időzik, holnap Takuba megy. (M. T. I.)

10,000 frank rágalalmazásért.

Páris, május 8. Rollandot, a brüsszeli francia kereskedelmi kamara elnökét, az itteni polgári bíróság 10,000 frank pénzbüntetésre ítélte, mert azt állította Moutierről, a kereskedelmi kamarának volt tagjáról, hogy a francziák kéme. (M. T. I.)

Az új cseh muzeum elnöke.

Prága, május 8. Itteni lapok jelentése szerint a cseh képzőművészeti muzeum gondnokságának elnökéül Harram grófot, az urak bázának tagját szemlélték ki. (M. T. I.)

Harcz vadorzók és erdőkerülők között.

Titel, május 8. (Saját tud. távirata.) Már régebben észrevették, hogy a Duna mellett levő erdőségekben vadorzók pusztítanak, de nem tudták őket elcsipni. Ma az erdőörök tetten értek két vadorzót: Parazutit és Lustit, akik azonban a késszen álló csolnokon a Dunába menekültek s elakartak szökni. Az erdőörök szintén csolnakba kaptak s üldözték a vadorzókat s iszonyu harc fejlődött ki közöttük. A két csolnakból heves puska-tüzelést kezdtek egymás ellen. Egy erdőör sulyosan megsebesült, míg Lusti vadorzót az egyik erdőkerülő golyója szíven találta s azonnal meghalt.

Forrongás Spanyolországban.

Páris, máj. 8. A Havas-ügynökség jelenti Barcellonából: A közuti vasutasok sztrájkja annyira kiélesedett, hogy a gyárakban és műhelyekben több incidens fordult elő. Anarkista elemek is kezdenek már a sztrájkolók közé keveredni. A polgárőrségnek és a lovasságnak istmételten fegyveres kézzel kellett közbelépnie. A lakosság nagyon nyugtalanodik. Egy katalonista gyűlésen, a melyen a kormányt hevesen megtámadták, tiltakoztak Spanyolország egysége ellen.

Madrid, május 8. A tegnap este tartott minisztertanács elhatározta, hogy Barcellonában felfüggeszti az alkotmány biztosításait. A hivatalos lap ma közli az erre vonatkozó rendeletet. — A közuti vasut alkalmazottjainak sztrájkja véget ért. (M. T. I.)

Nagy fizetésképtelenség.

Joachama, május 8. Egy nagy kioldi fonógyár beszüntette fizetéseit, a mit az Oszakabank válságának tulajdonítanak. Újabb paniktól tartanak. — Egyre nagyobb valószínűséget nyer a nézet, hogy Ito marquis új miniszteriumot fog alakítani Vatanabe mostani pénzügyminiszter kizárásával.

A kifosztott arab falu.

Algir, május 8. Marchand képviselő értesítette a miniszterelnököt, hogy meg fogja interpellálni Marguerite falu kifosztása tárgyában, hogy visszatámaszthassa egyes lapoknak azt az állítását, hogy a zavargás okozói a francia gyarmatosok, az arabok pedig csak sajnálatra méltó áldozataik. (M. T. I.)

NYILTÉR.

Uj nyaralási vállalat.

Mindenféle *szörme-árak,*
utazó és városi bundák
megőrzése és javítása
jutányos áron elvállalható.

Heimann Lipót és Tsa,
női felöltők áruháza,
Nagyvárad, Zöldfa-utca.

82-4-6

KOZGAZDASAG.

Nagyváradí hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradí piacon 1901. május hó 7-ik napján tartott vásárban eladott termesztemények és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 11.20—13.80. Kétszeres buza 13.40—13.10. Rozs 13.80—13.20. Arpa 12.60—11.60. Zab 13.—12.—. Tengeri: 10.80.—10.40. Borsó 36.—. Lenese 42.—. Bab 15.60. Köleskása 25.—. Burgonya 5.—. 100 kiló lángliszt 26.—. zsemlyeliszt 25.50. fehérkenyér liszt 24.50, barnakenyér liszt 21.—. széna fuvarral 5.40, szalma 1.10 Szalonna 106.—, 6 kiló zsup-szalma —20, 150 dkg alom-szalma —14. 1 köbm. bükkfá 6.30, tölgyfa 5.80, cserfa 6.60, 100 kiló marhahus —.96, öntött gyertya —.84, Lámpaolaj —.80. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —.80. Pálinka —.72, Szilva-pálinka 1.60, Szesz 2.—. 1 mm. kőszó 21.50, nyers fagyú —.48. olvaszt. fagyú 72.—, szapan 48.—, mosott birka gyapju —.—, magyar gyapju, —.—.—. Egy hektoliter ó bor 66.—, új bor 54.—, mész 2.30, kemény faszén 3.20, puha faszén 3.—, kendermag 22.—. köles —.—, repce —.—, dió 56.—, mogyoró —.—, aszalt szilva 42.—. Egy kilogramm savanyú káposzta —, szalona 1.28, sertésbús —96, juh-bús 64, veres hagyma 18, fog hagyma 50, bors 2.20, paprika 2.40, barnakenyér 20. Egy liter. kóolaj 44, mm. büköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—, 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Marha ártáblázat 1901. május hó 7-ről. Egy pár első rendű jármás ökör 660—700, egy pár másodrendű jármás ökör 520—640, egy pár harmadrendű jármás ökör 280—500, 1 drb fejős tehén 120—260, 1 drb vágó ökör 250 kgr. 170—250, 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—180, 2 drb. veres borju 14—40, 1 drb. fél éves borju 30—48, 1 drb egy éves borju 46—76, két éves borju 70—180, 1 drb hizott sertés 78—138, 3 pár fél éves 28—32, 1 pár egy éves sertés 36—58, 1 pár két éves sertés 68—160, 1 drb igás ló 160—250, 1 pár ökörbőr 40—52, 1 pár tehénbőr 26—36, 1 pár bojubőr 10—22, 1 pár lóbőr 10—20.

Forgalmi kimutatás 1901. évi május hó 7-ről. Tiszta buza körülbelül 1500 hltr, kétszeres buza 150 hltr, rozs 400 hltr, arpa 120 hkl, zab 160 hltr, tengeri 430 hltr, burgonya 400 hltr. Lábás jószágok: Hizott sertés mintegy 120 drb, félhizott 260, sovány 240, süldő 750, malacz 780, hizott marha 14, jármás ökör 330, fejős tehén 230, borju 250, bivaly 10, juh és kecske 300, ló 305.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határídők.

Budapest, május 8.	
Buza októberre	7.81
Buza áprilisra	7.75
Tengeri	5.40
Rosz okt.	6.92
Zab ápr.	6.47
Káposzta, repce, aug.	—

Értéktőzsde.

Budapest, május 8.	
Osztrák hitel	721.75
Magyar hitel	728.50
Allamvasut.	690.—
Rimamurányi	528.50
Magyar jelétleg	466.—
Salgótarján	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos Árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. május 8-án.

Magyar aranyjárdék 4%	117.50
Magyar koronajárdék	93.15
Magyar vasuti kölesön aranyban 4,1/2%	120.75
Magyarvasuti kölesön ezüstben 2 1/2%	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	118.50
Magyar földterhermentelési kötvény 4%	93.25
Italméresi jog megváltási kötvény	99.50
Horvát-szlavónföldterhermentési kötvény	93.50
Magyar nyermény-sorsjegy-kölesön	174.—
Tiszszabályozás szegedi sorsjegyek kölesön	141.—
Osztrák járdék papírban	98.25
Osztrák járdék ezüstben	97.80
Osztrák járdék aranyban	117.60
Osztrák korona járdék	97.25
Osztrák államsorsjegyek	141.—
Osztrák magyar bank részvény	16.76
Magyar hitelbankrészvény	696.50
Osztrák hitelintézet részvény	691.—
Párisi vista	95.65
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	19.10
Németbirodalmi márká	117.45
London vista	240.30
20 márkás arany	28.52

SZERKESZTOI POSTA.

Régi olvasó. 1. Egyetemi rendes hallgatónál elengedhetlen kívánalom az érettségi bizonyítvány. Rendkívüli hallgató lehet anélkül is, de vizsgákat nem tehet.
2. Tehát nem felvételért kell folyamodnia, hanem középiskolai érettségit kell tennie.
3. Bölcsészeti hallgatónak Budapesten vagy Kolozsvárt kell lennie. Csak a jogi fakultáson esik meg, hogy valaki budapesti jogász Kajászó-Szent-Péteren.
4. A tanári oklevél valamennyi középiskolára szól. Helyettes tanári évek száma nincs megszabva, rendszeren 3 év.
5. A helyettes tanár fizetése 800 frt; a rendes tanár 1200-zal kezd, megfelelő lakbérrel s úgy halad feljebb.

Dr. VUCSKICS GYULA.

Magyar királyi államvasutak.

64797/1901. szám.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a nagyváradí állomáson létező felvételi épület átalakítására és használható állapotba helyezésére szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egység-árjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magasépítmenyi ügyosztályában (VI. Teréz-körut 56. szám, III. emelet 13. ajtó szám) és Kolozsvárott az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb **1901. évi május hó 21-én déli 12 óráig** nyújtandók be, alulírott igazgatóság építési főosztályánál. (Teréz-körut 56. szám II. emelet 10 ajtó.)

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei pedig ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be:

»Ajánlat a nagyváradí felvételi épület átalakítására.«

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis **1901. évi május hó 20-án déli 12 óráig** 6500 korona azaz hatezeröt száz korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál, (Andrássy-ut, 75. szám földszint), akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tértí vevénnyel adandók fel.

Budapesten, 1901. évi április hó.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomást nem díjazunk.)

Különös figyelembe!

A küszöbön levő lakás változások alkalmával az összes raktáron levő **butorszövetek, Creppek, dísz és butorpelüsök** árait tetemesen leszálítottuk,

mely körülményre az igen tisztelt vevő közönség szives figyelmét felhívjuk.

Teljes tisztelettel

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA cég
Nagyvárad, Szent László-tér.

97-1-15

NAGYVÁRAD.

CSAK EGY NAP!

Pénteken, május 10-én.

BARNUM & BAILEY.

A világ legnagyobb látványossága.

Őrjási amerikai mulatóhely.

50 év óta Amerika büszkesége jelenleg a Continensen körutazást tesz

67 űrási, saját kútn e észlra épített vasuti kocsijával, mely 4 teljes vonatképez. A teljes „Ensemble” 12 hatalmas sátor-pavillonban lesz kiállítva, melyeknek legnagyobbika körülbelül 12.000 kényelmes ülőhelyet foglal magában.

Naponta 2 előadás, délután 2 és este 7 órakor, a megnyitás 1 1/2 órával az előadás előtt történik, hogy a nagy közönségnek alkalma legyen az élő csodáembereket, a három elefantsortát és a kettős állatsereget meglekinteni.

70 gyönyörű lónak egy „Manege”-ban való elővezetése. 400 kiunttett lónak kiállítása. 3 csorda legkülönbözetű idomított elefántnak 3 porondon egyidőben való elővezetése. 20 nemzetközi némajátékos bohócz. Egy igazi világkiállítás modern látványokkal. Cirkusz. Hippodrom. Állatsereglet. Idomított állatok kiállítása.

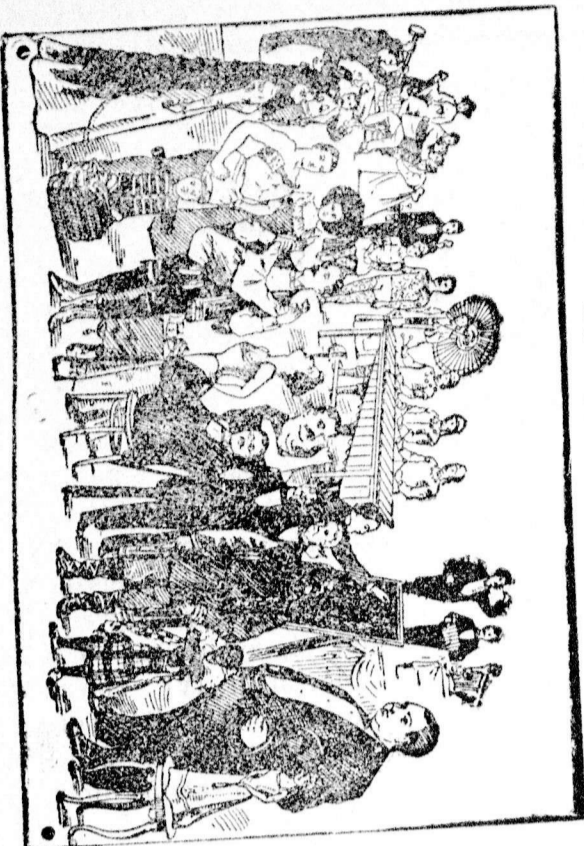

Számtalan, összehasonlíthatatlan és utánozhatatlan, vakmerő, féltelmet nem ismerő mutatvány. A fellépő művészeknek mindegyike mester a maga szakmájában. Minden művész egy csillag. Az arénában bemutatott mutatványok mindegyike egy-egy meglepetést képez. Minden valóban egészen új, tökéletes és eddig még soha sem lett bemutatva.

Emberi elme által elgondolható leghatalmasabb és legnagyobb látványosság. 3 nagy lovas mutatvány bemutatására szolgáló „Manege”-ban, 2 hatalmas szinpadnál és egy majdnem méhetetlen hosszúságú futópályával, 3 űrási terjedelmű légornászati tereggel.

egy egész állatsereglet, idomított vadállatokkal.

Mindenféle fajjú versenytartás, erőművészeti mutatványok, légművészet, a földön és levegőben való tornaművészet bemutatása és új meglepetések. A bajnokok erejének megfeszítő igyekezete az ügyesség által elért rekordok megdöntésére.

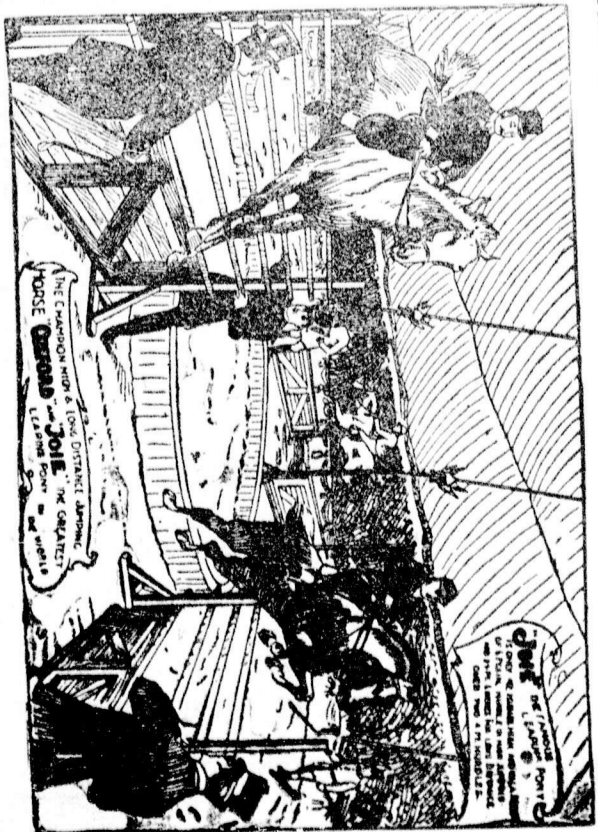
Törpék, telováltak, kardvívők, egy hölgy hosszú hajjal s teljes korszakállal, egy kutyafejű gyermek, kéz nélküli emberek, jongszórók, 1000 eredeti különös dolog és csodálatra méltó előadások. Egy majdnem vég nélküli sorozata a legújabb produkcióknak, mersz-féltelmet megváltó mutatványok, melyek eddig sehol sem voltak láthatók s melyek most legelőször lesznek a közönségnek bemutatva.

=====
1000 férfi, asszony s 16.
=====
Helyárak az ülések felvétele szerint: =====

Belépés ülőhelyre 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill., zártszék 4 kor., fentartott-hely 5 kor., párhely-szék 6 kor.

A helyek mind számozva vannak az 1 kor. 20 fill. és a 2 kor. 50 fill. helyek kivételével. A jegyek megnyitáskor a bejárónál kaphatók. 10 éven aluli gyermekek az összes helyeken, kivéve az 1 kor., 20 fill. helyet, a feltétlenül elővétel csakis 5 és 6 koronás helyre, az előadás napján, a jegyelárusitónál szintén kaphatók.

Jegyeket előre vettethető: LÁNG JOZSEF könyvkereskedésében Fő-utca (Rimnóczy-ház).

Egy belépő-jegy az összes hirdetett látványlókhoz és egy ülőhelyre érvényes.

Előadások KARCOZAGON május 9-én, DEBRECZENBEN május 11. és 12-én tartatnak.

FIGYELMEZTETÉS: Óvakodjunk hamis hirdetésekkel!

BARNUM és BAILEY hivatalos vezetője vagy csodák kinyerője és az előadások műsorának első fedéllapján Barnum és Bailey urak arcképei láthatók. Mindkettő hivatalos látképes levelező-lapokkal együtt a sátrak bejésében kapható. Minden más íy hirdetés nem hivatalos és így nem pontos. Csakis valódi hirdetményeket vegyünk!